[2024] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 612: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 444

ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ

ਬਨਾਮ

ਆਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 7840)

17 ਮਈ 2024

[ਪੰਕਜ ਮਿਥਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ,* ਜੇਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਮਾਮਲਾ ਮੁਦਈ-ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਥਾਂ ਅਤੇ ਬਜਾਏ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਤਪਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਲੰਬੇ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਐੱਸ. 12 ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ - ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਬੰਦੀ, ਜਦੋਂ ਸਬੂਤ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਨਾਲ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬਿਆਨਾ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਨ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਫੇਕ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ - ਸ਼ੁੱਧਤਾ:

ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ : ਐੱਸ. 12, ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਇੱਕ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਆਪਣੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ (ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ) ਦੀ ਬਜਾਏ - ਜੇਕਰ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਨੇ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ, ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ 'ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ' ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਦਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ

———

* ਲੇਖਕ

ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ, ਪਰ ਉਹ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜਿਰਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ - ਮੁਦਈ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਰਹੇ। ਅਤੇ ਉਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਿਰਾਹ ਦੇ ਅਧੀਨ - ਮੁਦਈ ਆਪਣੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਬਾਰੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਗਵਾਹ ਬਾਕਸ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਿਰਾਹ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਹ s ਦੀਆਂ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। 12 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਖਰੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀਮਾ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਨੇ ਖੁਦ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ - ਇਹ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖੁਦ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ - ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ - ਸੂਟ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਐਪ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 6, 8, 12, 13, 18, 19]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਸ਼ਨਮੁਘਸੁੰਦਰਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੀਰਵੀਆ ਨਦਰ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ. ਅਤੇ ਹੋਰ [2005] 2 ਐਸਸੀਆਰ 649: ਏਆਈਆਰ (2005) ਐਸਸੀ 1836; ਜਾਨਕੀ ਵਸ਼ਦੇਓ ਭੋਜਵਾਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਇੰਡਸਇੰਡ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ [2004] ਪੂਰਕ 6 ਐਸਸੀਆਰ. 681: (2005) 2 ਐਸਸੀਸੀ 217; ਮਾਨ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਹਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ [2010] 12 ਐਸਸੀਆਰ. 515: 2010 (10) ਐਸਸੀਸੀ 512; ਏ.ਸੀ. ਨਰਾਇਣਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. [2013] 11 ਐਸਸੀਆਰ. 80: (2014) 11 ਐਸਸੀਸੀ 790; ਕੇ.ਐਸ. ਵਿਦਿਆਨਾਦਮ ਬਨਾਮ ਵੈਰਾਵਨ [1997] 1 ਐਸਸੀਆਰ. 993: (1997) 3 ਐਸਸੀਸੀ 1; ਅਜ਼ਹਰ ਸੁਲਤਾਨਾ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਰਾਜਮਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ [2009] 2 ਐਸਸੀਆਰ. 537 : (2009) 17 ਐਸਸੀਸੀ 27; ਸ਼ਾਰਦਾਮਨੀ ਕੰਡੱਪਨ ਬਨਾਮ ਐਸ. ਰਾਜਲਕਸ਼ਮੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. [2011] 8 ਐਸਸੀਆਰ. 874: (2011) 12 ਐਸਸੀਸੀ 18; ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ [2020] 3 ਐਸਸੀਆਰ. 697: (2020) 3 ਐਸਸੀਸੀ 311 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਖਾਸ ਰਾਹਤ; ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ; ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨਾ; ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ; ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ; ਕਮਾਲ ਦਾ ਪੈਸਾ; ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ; ਸ਼ਬਦ 'ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ'; ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਟੈਂਡਰਿੰਗ; ਸੀਮਾ.

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7840

2003 ਦੇ ਐਫਏ ਨੰਬਰ 340 ਵਿੱਚ ਜਬਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਐਮਪੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 01.09.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਧਰੁਵ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮੈਸਰਜ਼. ਐਰਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਯਸ਼ੀਸ਼ ਚੰਦਰ, ਨਿਸ਼ਿਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਹਰਸ਼ ਬਾਂਸਲ, ਕੁਸ਼ਾਗਰ ਪਾਂਡੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਾਨਿਆ ਅਗਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਨਿਸ਼ਕਾ ਮਿੱਤਲ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਗਗਨ ਗੁਪਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਵਿਨੀਤ ਚੌਧਰੀ, ਸੰਤੋਸ਼ ਚੌਧਰੀ, ਹੇਮਾਂਗ ਚੌਧਰੀ, ਸੌਰਭ ਗੁਪਤਾ, ਰਾਹੁਲ ਗੁਪਤਾ, ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਨਿਰਣਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.

ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ 2003 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ.340 ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 01.09.2016 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ.1 ਤੋਂ 3 / ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 12 ਤੋਂ 14 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 25.04.2003 ਦੇ 2000 ਦੇ ਸਿਵਲ ਸੂਟ ਨੰਬਰ 38-ਏ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4 (ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 11 ਦੇ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) 145.60 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 214 ਤੋਂ 233 (ਖਸਰਾ ਨੰ. 225 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਨੰ: 67/1 ਤੋਂ 212, ਪਿੰਡ ਸਿਹੜੂ, ਸਿਹੜਾ, ਸਿਹੜਾ ਵਿਖੇ ਖਰੀਦ ਲਈ। ਜਬਲਪੁਰ, ਐਮ.ਪੀ

ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ 3,000/- ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ, ਕੁੱਲ ਰੁ. 4,41,000/-. ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ ਬਿਆਨੇ ਵਜੋਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। 41,000/- ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

2.1 22.05.1996 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ। 20,000/- ਜਿਸ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ 30.06.1996 ਨੂੰ 40,000/- ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 26.12.1996 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ 31.03.1997 ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਾਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਹੀ ਸਨ। ਮਿਤੀ 26.12.1996 ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਐਂਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 31.05.1997 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਂਟਰੀ 23.04.1997 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ 31.05.1997 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

2.2 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਮੁਦਾਇਕ ਨੰ. 1 ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਹੈ। 2 ਤੋਂ 11 ਨੇ 14.05.1997 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ। 1 ਤੋਂ 3 / ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 12 ਤੋਂ 14 ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਨ। ਸੇਲ ਡੀਡ ਮਿਤੀ 14.05.1997 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ 30.05.1997 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ/ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 31.05.1997 ਨੂੰ 1 ਤੋਂ 11 ਵਜੇ ਤੱਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਫ਼ਤਰ ਸਿਹੋਰਾ ਵਿਖੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 11 ਤੱਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਫ਼ਤਰ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। 31.05.1997 ਨੂੰ, ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1 ਤੋਂ 3 / ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 12 ਤੋਂ 14.

2.3 ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਉਸਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 20.08.1997 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਇੰਤਕਾਲ ਲਈ 12 ਤੋਂ 14. ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਤੀ 06.12.1997 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ.

12 ਤੋਂ 14 ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ, ਇਸਲਈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ 19.06.2000 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2.4 ਸੰਯੁਕਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। 1 ਤੋਂ 3 / ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 12 ਤੋਂ 14 ਮਿਤੀ 14.05.1997 ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਲ ਲਈ ਸੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੋਣ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਸਨ। 1 ਤੋਂ 11 ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸੂਟ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਮਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ / ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਸਨ। 40,000/- ਵੀ ਇੱਕ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਾਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ ਨੰ. 2ਏ ਤੋਂ 2ਐਫ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵੱਖਰਾ ਸਾਂਝਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਰਹੂਮ ਪਿਤਾ ਰਾਘਵੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਖਸ਼ੀ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 5.

2.5 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 1 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਵਜੋਂ। 2 ਤੋਂ 11. ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਦੀ ਗੈਰ-ਜਾਂਚ ਦਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਿਆ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਮਾਂ ਦੋ ਵਾਰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਈਮੇਸਟ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ 31.05.1997 ਤੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ 30.05.2000 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਅਦਾਲਤ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 18.06.2000 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ 19.06.2000 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2.6 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 3 / ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 12 ਤੋਂ 14 ਨੂੰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਅਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ.

3. ਸ੍ਰੀ ਧਰੁਵ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਹੀ ਤਰਕਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 11 ਦੇ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ ਬਿਆਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 11 ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਹੋਲਡਰ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੇ ਨਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਟਾਰਨੀ ਹੋਲਡਰ ਦੁਆਰਾ ਤਤਪਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

4. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਮਿਸਟਰ ਗਗਨ ਗੁਪਤਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 26.09.1995 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਰੱਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣਾ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਖੋਜ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ।

5. ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਉਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਉਸ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਹਿ-ਸਹਿਤ ਸੰਪਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਦਈ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ, ਉਸ ਦੇ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

6. ਮੰਨਿਆ, 26.09.1995 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1-ਗਜੈ ਬਹਾਦੁਰ ਬਖਸ਼ੀ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ/

ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਜੈ ਬਹਾਦੁਰ ਬਖਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਸੀ। 2 ਤੋਂ 11, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ/ਕੋਪਾਰਸਨਰ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗਜੇ ਬਹਾਦੁਰ ਬਖਸ਼ੀ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਹੋਲਡਰ ਵਜੋਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। 2 ਤੋਂ 11. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਸਹਿ-ਖਤਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਗਜੈ ਬਹਾਦਰ ਬਖਸ਼ੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਾ ਹੀ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ/ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ/ਸਹਿ-ਖਟੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ। 40,000/- ਵੀ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਪਾਰਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। 26.12.1996 ਦੇ ਤੀਜੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ 27.03.1997 ਅਤੇ 23.04.1997 ਦੇ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਐਂਡੋਰਸਮੈਂਟ ਦੀ ਵੀ ਇਹੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਅਖੌਤੀ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਨੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 11 ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਾ ਤਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿਚ ਟੈਂਡਰ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

7. ਸ਼ਨਮੁਘਸੁੰਦਰਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਦੀਰਵੀਆ ਨਦਰ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਅਤੇ ਹੋਰ 1, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਰਾ 29,30 ਅਤੇ 31 ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"29. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਭੈਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਸੰਪੱਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਅਣਵੰਡਿਆ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਵੰਡ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਮਝੌਤਾ, ਅਜਿਹੇ ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

---

1 [2005] 2 ਐਸਸੀਆਰ 649: ਏਆਈਆਰ 2005 ਐਸਸੀ 1836

ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਤਿੰਨ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਣਵੰਡਿਆ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹਨ।

30. ਲੀਮਡ ਵਕੀਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਜੇਕਰ ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਐਕਟ.

31. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਧਿਰ ਹੋਣ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿਚ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਅਣਵੰਡਿਆ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੈਣਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਕਿਸੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ, ਕੁਝ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ, ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ।"

8. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਗਵਾਹ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸ ਦੇ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਹੋਲਡਰ - ਪਰਮੋਦ ਖਰੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ 05.09.2002 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 26.08.2002 ਨੂੰ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਚਲਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖੁਦ ਕਿਸੇ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਜਾਨਕੀ ਵਸ਼ਦੇਓ ਭੋਜਵਾਨੀ ਅਤੇ ਅੰਰ ਵਿੱਚ. ਬਨਾਮ ਇੰਡਸਇੰਡ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ

---

2 [2004] ਪੂਰਕ 6 ਐਸਸੀਆਰ.681: (2005) 2 ਐਸਸੀਸੀ 217

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜਿਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰੇ 13 ਤੋਂ 22 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ:

"13. ਆਰਡਰ 3 ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 2 ਸੀਪੀਸੀ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ "ਕਾਰਵਾਈ" ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ 3 ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 2 ਸੀਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਕਾਰਵਾਈਆਂ" ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਵਰ-ਆਫ਼-ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਕਾਰਵਾਈਆਂ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਹਨ, ਪਾਵਰ-ਆਫ਼-ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਕਾਰਵਾਈਆਂ" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਪਾਵਰ-ਆਫ਼-ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਨੇ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ "ਕਾਰਵਾਈਆਂ" ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਡਿਪੋਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜਿਰਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

14. ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਭੋਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਾਵਰ-ਆਫ-ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਸਰੋਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੁਤੰਤਰ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

15. ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਦਿਆਧਰ ਬਨਾਮ ਮਾਨਿਕਰਾਓ [(1999) 3 ਐਸਸੀਸੀ 573] ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 583-84, ਪੈਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ:

"17. ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਗਵਾਹ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜਿਰ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ...."

16. ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਪਦਾਰਥਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਚਾਲ ਸੀ।

17. ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਹਨ। ਸ਼ੰਭੂ ਦੱਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ [(1986) 2 ਡਬਲਯੂਐਲਐਨ 713 (ਰਾਜ)] ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਜਨਰਲ ਪਾਵਰ-ਆਫ-ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਗਵਾਹੀ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ। ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਪਾਵਰ-ਆਫ਼-ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਨਰਾਇਣ [ਏਆਈਆਰ 1998 ਰਾਜ 185: (1998) 3 ਕਰ ਸੀਸੀ 183] ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡਰ 3 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਕਾਰਵਾਈਆਂ" ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਵਰ-ਆਫ-ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪਾਵਰ-ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਜੋ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬਿਆਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਉਸ ਧਿਰ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

19. ਪ੍ਰਦੀਪ ਮੋਹਨਬੇ (ਡਾ.) ਬਨਾਮ ਮਿੰਗੁਏਲ ਕਾਰਲੋਸ ਡਾਇਸ [(2000) 1 ਬੋਮ ਐਲਆਰ 908] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਗੋਆ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

20. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੰਬਰਟੋ ਲੁਈਸ ਬਨਾਮ ਫਲੋਰਿਆਨੋ ਅਰਮਾਂਡੋ ਲੁਈਸ [(2002) 2 ਬੋਮ ਸੀਆਰ 754] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਅਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਡਰ 3 ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਡਰ 3 ਰੂਲ 2 ਸੀਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲਾ "ਐਕਟ" ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਦੇ "ਡਿਪੋਜ਼" ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਫਲੋਰਿਆਨੋ ਅਰਮਾਂਡੋ [(2002) 2 ਬੋਮ ਸੀਆਰ 754] ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ।

21. ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੰਭੂ ਦੱਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ [(1986) 2 ਡਬਲਯੂਐਲਐਨ 713 (ਰਾਜ)) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਦ [ਏਆਈਆਰ 1998 ਰਾਜ 185: (1998) 3 ਕਰ ਸੀਸੀ 183] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਹੀ ਹੈ। ਫਲੋਰਿਆਨੋ ਅਰਮਾਂਡੋ ਲੁਈਸ [(2002) 2 ਬੋਮ ਸੀਆਰ 754] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

22. ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਬੋਝ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸਰੋਤ ਤੋਂ 38, ਕੋਰੇਗਾਓਂ ਪਾਰਕ, ਪੁਣੇ ਵਿਖੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਖਰੀਦ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ 38, ਕੋਰੇਗਾਓਂ ਪਾਰਕ, ਪੁਣੇ ਵਿਖੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਸਨ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

10. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਨ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਹਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਾਨਕੀ ਵਸ਼ਦੇਓ ਭੋਜਵਾਨੀ (ਸੁਪਰਾ) ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪੈਰੇ 17 ਅਤੇ 18 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:

"17. ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ: (ਏ) ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; (ਬੀ) ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ; ਅਤੇ (ਸੀ) ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ।

---

3 [2010] 12 ਐਸਸੀਆਰ 515: 2010 (10) ਐਸਸੀਸੀ 512

ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸੀ, ਭਾਵ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਿਰ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਥਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ-ਹੋਲਡਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਬਾਰੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤਤਪਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਤਿਆਰੀ ਵੀ। ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਬਾਰੇ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਟਾਰਨੀ-ਹੋਲਡਰ ਹੋਵੇ।

18. ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

(ਏ) ਇੱਕ ਅਟਾਰਨੀ-ਹੋਲਡਰ ਜਿਸਨੇ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਰਸਮੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਬੀ) ਜੇਕਰ ਅਟਾਰਨੀ-ਧਾਰਕ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਕੱਲੇ ਅਟਾਰਨੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਗਿਆਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਅਟਾਰਨੀ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

(ਸੀ) ਅਟਾਰਨੀ-ਹੋਲਡਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇਕੱਲੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ।

(ਡੀ) ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇੱਕ ਅਟਾਰਨੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਹੈਂਡਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਟਾਰਨੀ-ਧਾਰਕ ਹੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਕਸਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ/ਅਟਾਰਨੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਟਾਰਨੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਈ) ਜਿੱਥੇ ਸਾਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਟਾਰਨੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਅਟਾਰਨੀ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਅਟਾਰਨੀ-ਧਾਰਕ।

(ਐਫ) ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਟਾਰਨੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੀ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਅਟਾਰਨੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(ਜੀ) ਜਿੱਥੇ ਕਨੂੰਨ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ "ਮਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ" ਜਾਂ "ਆਚਰਣ" ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਟਾਰਨੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ। ਇੱਕ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ "ਸੱਚਮੁੱਚ" ਲੋੜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ "ਤਤਆਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਛਾ" ਦਿਖਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਲੋੜ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਪਵਾਦ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਟਾਰਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਜੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ), ਅਜਿਹੇ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਜਾਂ "ਤਤਪਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਛਾ" ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਟਾਰਨੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਇੱਕ ਪਤੀ/ਪਤਨੀ ਹਨ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਸਦਾ/ਉਸਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ, ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ/ਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬੁੱਢੇ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਪਿਤਾ/ਮਾਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪੁੱਤਰ/ਧੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

11. ਏ.ਸੀ. ਨਾਰਾਇਣਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ.[4] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਜਾਨਕੀ ਵਾਸ਼ਦੇਵ ਭੋਜਵਾਨੀ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕਿ ਜਾਨਕੀ ਵਾਸ਼ਦੇਵ ਭੋਜਵਾਨੀ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ (ਏ.ਸੀ. ਨਾਰਾਇਣਨ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਵੀ, ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

12. ਜਾਨਕੀ ਵਸ਼ਦੇਓ ਭੋਜਵਾਨੀ (ਸੁਪਰਾ), ਮਾਨ ਕੌਰ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਏ.ਸੀ. ਨਰਾਇਣਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ, ਇੱਕ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਮੁਦਈ (ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ) ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਨੇ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ 'ਐਕਟ' ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜ ਲਈ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜਿਰਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ, ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਉਕਤ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰੇ। ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਉਸਦੀ ਥਾਂ, ਉਸਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਬਾਰੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ਼ਬਦ 'ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

---

4 [2013] 11 ਐਸਸੀਆਰ 80: (2014) 11 ਐਸਸੀਸੀ 790

ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਤਿਆਰੀ, ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਬਾਰੇ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

13. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਪਟਾਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ/ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗਵਾਹ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਿਰਾਹ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੀਆਂ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਖਰੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਣੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

14. ਲੰਮੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੇ.ਐਸ. ਵਿਦਿਆਨਾਦਮ ਬਨਾਮ ਵੈਰਾਵਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ:

"10. ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਕੁਝ ਮੁਢਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਗਾਤਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੈ। (ਜੋ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਤੱਤ ਹੈ) ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਇਕ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ-ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਨਿਚੋੜ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 10 ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਵਿਵੇਕ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ

---

5 [1997] 1 ਐਸਸੀਆਰ 993: (1997) 3 ਐਸਸੀਸੀ 1

ਅਤੇ 20. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੰਦ ਰਾਣੀ ਬਨਾਮ ਕਮਲ ਰਾਣੀ [(1993) 1 ਐਸਸੀਸੀ 519]: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 528, ਪੈਰਾ 25) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

15. ਅਜ਼ਹਰ ਸੁਲਤਾਨਾ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਰਾਜਮਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ:

"28. ਅਦਾਲਤ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਕੋਈ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

16. ਸ਼ਾਰਦਾਮਣੀ ਕੰਡੱਪਨ ਬਨਾਮ ਐਸ. ਰਾਜਲਕਸ਼ਮੀ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ. 7 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭੜਕ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜੋ ਉਲੰਘਣਾ / ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸੀਮਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੈ, ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਖਰੀਦਦਾਰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸਾਲ ਉਡੀਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

17. ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

9. ...12-11-1996 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ (13-10-1999 ਨੂੰ) ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਆਚਰਣ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਛਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੋ ਸਿਰਫ 13-10-1999 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸਿਰਫ ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਹਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਵਾਲੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

---

6 [2009] 2 ਐਸਸੀਆਰ 537: (2009) 17 ਐਸਸੀਸੀ 27

7 [2011] 8 ਐਸਸੀਆਰ 874: (2011) 12 ਐਸਸੀਸੀ 18

8 [2020] 3 ਐਸਸੀਆਰ 697: (2020) 3 ਐਸਸੀਸੀ 311

18. ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 14.05.1997 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ। 12 ਤੋਂ 14 ਨੂੰ 30.05.1997 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ 20.08.1997 ਨੂੰ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੇ ਇੰਤਕਾਲ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 06.12.1997 ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਿਛਲੀ ਮਿਤੀ 02.00.2009 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਮਾ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ ਕੇ.ਐਸ. ਵਿਦਿਆਨਾਦਮ (ਸੁਪਰਾ), ਅਜ਼ਹਰ ਸੁਲਤਾਨਾ (ਸੁਪਰਾ), ਸਰਦਾਮਣੀ ਕੰਦੱਪਨ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਰਾਮ (ਸੁਪਰਾ), ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

19. ਉਪਰੋਕਤ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2003 ਦੇ ਐਫਏ ਨੰਬਰ 340 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 01.09.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ